



De rol van gemeenten in onderwijs aan kinderen verblijvend op COA-locaties

Onderwijsverplichting kinderen COA-locaties

Zoals alle kinderen in Nederland, hebben ook kinderen verblijvend op COA-locaties recht op onderwijs. Dit is onafhankelijk van de verblijfsstatus. Wanneer zij in een gemeente worden opgevangen, moet onderwijs worden georganiseerd. Voor onderwijs aan deze groep kan door scholen aanspraak worden gemaakt op nieuwkomersbesteding voor zowel [primair](#) als [voortgezet onderwijs](#). Gemeenten hebben de grondwettelijke verantwoordelijkheid om ervoor te zorgen dat er onderwijs beschikbaar is. Dat geldt ook voor het onderwijs aan kinderen verblijvend op COA-locaties. Het onderwijs voor deze groep dient volgens de Europese Opvangrichtlijn *ten minste binnen drie maanden* te worden gerealiseerd. Het is echter de bedoeling dat iedere gemeente zich maximaal inspant om het onderwijs *zo snel mogelijk* te realiseren. Het advies is om als gemeente snel met de scholen in gesprek te gaan, op het moment dat er een opvanglocatie geopend gaat worden. De verantwoordelijkheden van de gemeente houden in elk geval in:

- Leerplicht

Kinderen verblijvend op COA-locaties moeten, net zoals alle andere kinderen, van 5 tot 18 jaar (voor 5 tot 16-jarigen geldt een leerplicht – voor 16 en 17-jarigen geldt een kwalificatieplicht) naar school totdat ze een startkwalificatie hebben gehaald: een havo-diploma, vwo-diploma of een mbo-diploma op niveau 2 of hoger. De leerplichtambtenaar van de gemeente ziet hierop toe.

- Onderwijshuisvesting

De gemeente is verantwoordelijk voor de huisvesting en inrichting van de onderwijsvoorziening. Gemeenten kunnen voor de huisvestingskosten voor het basisonderwijs aan asielzoekerskinderen een beroep doen op de regeling Onderwijshuisvestingsbudgetten, de [OHBA](#) regeling. Het COA voert deze regeling uit. Gemeenten kunnen onderwijshuisvestingsbudget aanvragen wanneer:

- zij een nieuw azc openen of de vestigingsduur van een bestaand azc verlengen
- het azc een minimale capaciteit heeft van 100 opvangplaatsen en een vestigingsduur van minimaal 6 maanden
- meer kinderen onderwijs volgen dan het aantal kinderen waarvoor eerder budget is verstrekt
- de looptijd van een eerder verstrekt budget is verstreken

Voor het voortgezet onderwijs is de bekostiging van de onderwijshuisvesting georganiseerd via het gemeentefonds, omdat leerlingen naar een bestaande ISK in de regio gaan.

- Overleggen met COA en schoolbesturen

Wij adviseren om als gemeente het initiatief te nemen voor overleg met schoolbesturen uit de regio en met de locatiemanager van het COA om gezamenlijk afspraken te maken over de wijze waarop het onderwijs wordt georganiseerd. Hierbij kunt u ook adviseurs van [LOWAN](#) uitnodigen die ervaring hebben met het ondersteunen van dergelijke trajecten. Met de schoolbesturen kunt u overleggen welk bestuur (of welke besturen) deze verantwoordelijkheid samen met u kan oppakken. Als gemeente bent u ervoor verantwoordelijk dat er onderwijs beschikbaar is.

- Leerlingenvervoer

Gemeenten dragen zorg voor het vervoer van leerlingen in het primair onderwijs. De afspraken hierover worden vastgelegd in de bestuursovereenkomst tussen het COA en de gemeente. Voor leerlingen in het voortgezet onderwijs geldt dat de jongeren zelfstandig naar school gaan met de fiets of het openbaar vervoer.

Maatwerkbekostiging voor tijdelijke noodopvang van asielzoekers

Indien er onderwijs georganiseerd moet worden naar aanleiding van het openen van een noodopvanglocatie van het COA, kan er indien nodig mogelijk maatwerkbekostiging worden georganiseerd. Hiervoor kan contact worden opgenomen met het Ministerie van OCW via asielonderwijs@minocw.nl.

Specifiek voor de OHBA-regeling geldt dat indien u niet voldoet aan de criteria voor bekostiging, u hierover contact kunt opnemen de COA Informatielijn via info@coa.nl.

Meer info

Voor meer informatie kunt u het [Informatiedocument onderwijs aan asielzoekerskinderen](#) raadplegen. Ook kan een beroep worden gedaan op [LOWAN](#). Zij ondersteunen de scholen die onderwijs verzorgen aan asielzoekerskinderen. Daarnaast kunt u de website van [DUO](#) raadplegen voor informatie over de beschikbare bijzondere en aanvullende bekostigingsregelingen voor [primair](#) en [voortgezet onderwijs](#).